

Stacionarių mašinų draudimo taisyklės Nr. 049

Galioja nuo 2014 08 01

1. Draudėjo prašymas sudaryti draudimo sutartį
2. Draudimo sutarties šalys
3. Draudimo objektas
4. Draudžiamieji įvykiai
5. Nedraudžiamieji įvykiai
6. Draudiminės apsaugos variantai
7. Draudimo vieta
8. Draudimo sutarties galiojimo pradžia ir terminai
9. Draudimo sumų apskaičiavimo tvarka. Draudimo vertė
10. Draudimo įmokos apskaičiavimo tvarka
11. Draudimo rizika ir jos padidėjimas; draudėjo ir draudiko teisės bei pareigos iki sutarties
12. Draudimo įmokų mokėjimo pagrindai. Atsakomybė dėl mokėjimo terminų pažeidimų bei jų pasekmės
13. Dvigubas draudimas ar draudimas padidintomis sumomis
14. Apdraustieji interesai; draudimas kito asmens naudai
15. Draudimo objekto laikinas pakeitimas
16. Ikisutartinės Draudiko ir Draudėjo teisės ir pareigos
17. Draudėjo ir draudiko teisės bei pareigos sutarties galiojimo metu
18. Draudėjo pareigos draudžiamojo įvykio atveju
19. Žalos nustatymo tvarka
20. Draudimo išmokos dydis; draudimas sumažintomis sumomis
21. Draudimo išmokų skaičiavimo tvarka
22. Draudimo išmokos mokėjimo terminai
23. Draudimo išmokos sumažinimas ir jos nemokėjimo pagrindai
24. Draudimo sutarties nutraukimo ir pakeitimo sąlygos; pranešimų pateikimas
25. Sutarties nutrūkimas ir negaliojimas
26. Atsakomybė už draudimo taisyklių pažeidimus
27. Ginčų tarp draudėjo ir draudiko sprendimo tvarka
28. Agentų įgaliojimai
29. Draudiko teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimas
30. Baigiamoji pastaba

1. Draudėjo prašymas sudaryti draudimo sutartį

1.1. Draudėjas, norėdamas sudaryti stacionarių mašinų draudimo sutartį (gauti draudimo liudijimą - polisą), toliau tekste vadinama Sutartimi, pateikia draudikui nustatytos formos prašymą raštu. Prašymas, pasirašius sutartį, laikomas sudėtine jos dalimi.

Prašymas sudaryti sutartį gali būti pateikiamas per draudėjo įgaliotąjį atstovą. Draudikas turi teisę pareikalauti dokumentų, patvirtinančių atstovo įgaliojimus.

Jeigu sutarčiai sudaryti nebūtini išankstiniai duomenys, raštiško prašymo nebūtina pateikti.

1.2. Raštiško prašymo sudaryti sutartį formą nustato draudikas. Už prašyme pateiktų duomenų teisingumą atsako draudėjas.

1.3. Draudimo sutartis susideda iš draudimo poliso, draudimo taisyklių, prašymo sudaryti draudimo sutartį ir/ar pasiūlymo, jei jis buvo pateiktas raštu.

1.4. Draudikas, sudarydamas draudimo sutartis, naudoja standartinės draudimo (liudijimo) formas arba tarp sutarties šalių sudaroma individuali draudimo sutartis.

2. Draudimo sutarties šalys

2.1. **Draudikas** – ERGO Insurance SE, veikianti per Lietuvos filialą.

2.2. **Draudėjas** – asmuo, sudaręs su draudiku stacionarių mašinų draudimo sutartį pagal šias draudimo taisykles ir privalantis mokėti draudimo įmokas bei turintis teisę gauti atsitikus draudžiamajam įvykiui draudimo išmoką.

2.3. **Draudimo išmokos naudos gavėjas** – draudimo sutartyje draudėjo valia nurodytas asmuo, kuris draudimo sutartyje nustatytais sąlygomis įgyja teisę į draudimo išmoką.

3. Draudimo objektas

3.1. Apdraustos draudimo sutartyje nurodytos:

- a) mašinos;
- b) mašinų įrengimai ir įrenginiai;
- c) kiti techniniai įrengimai.

3.2. Kartu apdraudžiama:

- a) apdraustų transformatorių, kondensatorių, elektroskydinių ar jungiklių tepalų ar dujų užpildymas. Jei atskirai susitariama, apdraudžiamas apdraustų turbinų tepalų užpildymas. Atitinkamai draudimas galioja šio paragrafo 6 skyriuje paminėtiems daiktams;
- b) apdraustųjų daiktų lempos, pvz.; kineskopai, aukšto dažnio, rentgeno, lazerių lempos;
- c) duomenų laikmenos (skaičiavimo mašinų informacijos kaupikliai), jeigu jie negali būti pakeičiami (pvz.; įvairių rūšių plokštelės), taip pat ir duomenys (mašinų priimama informacija), jeigu jie būtini pagrindinei apdrausto daikto funkcijai (įmonių sistemų programiniai duomenys ar jiems prilygstantys duomenys); kitos duomenų laikmenos ir duomenys apdraudžiamos tik tada, jeigu dėl to yra atskirai sutarta.

3.3. Apdraustųjų daiktų papildomi prietaisai, atsarginės dalys ir pataisai apdraudžiami tik tuomet, jeigu tai atskiru susitarimu nurodoma draudimo sutartyje.

3.4. Jeigu papildomai nėra sutarta, neapdraustos yra futuruočės, išmušimai ir išklėjimai, kurie, kaip rodo patyrimas, eksploatuojant apdraustus daiktus gali būti daug kartų keičiami, pvz.; krosnyse bei kituose deginimo ir kaitinimo įrenginiuose, garo katiluose ir rezervuaruose.

3.5. Neapdrausta:

- a) pagalbinės ir gamybinės medžiagos, pvz.; kuras, chemikalai, filtrų masė, katalizatoriai, aušinimo, valymo ir tepimo priemonės, taip pat tepalai (išskyrus atvejį, paminėtą 2 punkto a) dalyje;
- b) įvairių rūšių įrankiai, pvz.: grąžtai, pjovimo ir tekinimo peiliai bei diskai, krumpliaračiai;
- c) kitos dalys, kurios per įrenginio eksploatacinį periodą paprastai daug kartų keičiamos, pvz.: deginimo tūtos ir grotelės, matricos, formos, štampai, sietai, rifliuoti velenai, žarnos, filtrų medžiagos, gumos, tekstilės bei dirbtinių medžiagų dangos, taip pat apsauginė danga, guoliai, trupintuvų kūjai ir plokštės.

3.6. Transporterių juostos, vikšrai, kabeliai, akmens ir betono kubilai, grandinės, lynai, diržai, šepėčiai, kordai ir padangos apdrausti tik nuo tokių nuostolių, kurie atsiranda draudžiamojo įvykio atveju apgadinus apdraustąjį daiktą.

4. Draudžiamieji įvykiai

4.1. Draudikas moka draudimo išmoką už apdraustųjų daiktų nenumatytus ir staiga įvykstančius nuostolius. Nenumatytais laikomi nuostoliai, kurių draudėjas ar jo atstovai laiku nenumatė arba, turėdami įmonės veiklai būtinų žinių ir patirties nebūtų galėję numatyti. Ypač atlyginama už turto nuostolius, patirtus dėl:

- a) klaidingo aptarnavimo;
- b) konstrukcijų, medžiagų ar gamybos defektų;
- c) vandens trūkumo garo generatoriuose;
- d) matavimo, reguliavimo ar saugumo priemonių sugedimo;
- e) plyšimo dėl išcentrinės jėgos;
- f) per didelio spaudimo (išskyrus atvejus paminėtus 5 paragrafo 1 skyriaus i) ir j) dalyse) ar per mažo spaudimo;
- g) trumpo sujungimo, per didelės srovės ar įtampos su liepsnos pasirodymais ar be jų elektros įrenginiuose (išskyrus atvejus paminėtus 5 paragrafo 1 skyriaus i) ir j) dalyje);
- h) audros, šalnos ar ledonešio.

4.2. Už apdraustus pagal 3 paragrafo 2 skyriaus c) dalį duomenis atlyginama tik tuo atveju, jeigu duomenų praradimo ar pasikeitimo nuostoliai atsiranda dėl apdraustos duomenų laikmenos, kurioje buvo sukaupti šie duomenys, rizikos.

4.3. Už apdraustojo įrenginio elektroninių dalių žalą draudimo išmoka mokama tik tuomet, kai galima įrodyti, jog apdrausta rizika pakeičiamą vienetą (remonto atveju įprastas vieneto pakeitimas) ar bendrą visą apdraustą daiktą veikė iš išorės. Jei to neįmanoma įrodyti, tai pakanka didžiausios tikimybės, kad nuostoliai atsirado dėl apdraustos rizikos poveikio iš išorės.

Jei apdraustasis daiktas apgadinamas dėl neapdraustos rizikos, o dėl to apgadinamos kitos apdraustojo daikto dalys, tai atlyginami pakeičiamą vienetą nuostoliai.

4.4. Jeigu draudimo sutartimi šalys nesusitarė kitaip, pagal šias taisykles neatlyginama bet kokia žala, nuostoliai ir išlaidos, kurios susijusios arba kurias tiesiogiai ar netiesiogiai sąlygojo šie įvykiai:

- a) karas, agresija, priešiški užsienio jėgų veiksmai (nepriklausomai nuo to, ar buvo paskelbtas karas, ar ne), pilietinis karas, maištas, revoliucija, sukilimas, vidaus neramumai, pasiekę sukilimo, karinės arba neteisėtės jėgos naudojimo mastą;
- b) bet kokio pobūdžio teroristiniai aktai.

Neatsižvelgiama į tai, kad žalos, nuostolių, išlaidų atsiradimui ar jų dydžiui galėjo turėti įtakos ir kitos priežastys bei aplinkybės.

Šiose taisyklėse terorizmo sąvoka reiškia pavojaus daugelio žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui arba infrastruktūros objektams sukėlimą naudojant arba grasinant naudoti jėgą (pvz., sprogdinant, padegant, paskleidžiant radioaktyviąsias, biologines ar chemines kenksmingas

medžiagas, preparatus ar mikroorganizmus ir pan.) dėl politinių, religinių, ideologinių ar etninių tikslų, taip pat ir turint tikslą paveikti ar įbauginti vyriausybę, visuomenę ar jos dalį.

Pagal šią išlygą taip pat neatlyginama žala, nuostoliai arba išlaidos, sukeltos arba susijusios su reagavimu, kelio užkirtimu a) ir b) dalimis nurodytiems veiksams ir įvykiams arba jų nuslopinimu.

5. Nedraudžiamieji įvykiai

5.1. Draudikas nemoka draudimo išmokos už nuostolius:

- a) dėl bet kokios rūšies karo ar vidaus neramumų;
- b) dėl branduolinės energijos;
- c) dėl žemės drebėjimų, potvynių, tekančių ar netekančių vandens telkinių išsiliejimų, grunto nuošliaužų, grunto nusėdimo;
- d) dėl pastato griūties, sniego griūties, uragano, ciklono ir panašių gamtinių jėgų;
- e) dėl trūkumų, kurie buvo ar turėjo būti žinomi prieš pasirašant draudėjui draudimo sutartį;
- f) dėl:
  - gamybos sąlygojamo normalaus nusidėvėjimo;
  - gamybos sąlygojamo priešlaikinio nusidėvėjimo;
  - korozijos poveikio;
  - priedegų, šlamo ar kitokių nuosėdų pertekliaus.

Šios išimtys negalioja įrenginių gretimoms dalims, kurios apgadinamos dėl išvardintų priežasčių ir jų dėl to dar nereikėjo atnaujinti;

- g) dėl naudojimo tokio daikto, kuriam jau buvo būtinas remontas ir apie tai turėjo būti žinoma draudėjui ar jo atstovams;
- h) dėl vagystės; tačiau draudikas atlygina vagystės metu nepavogtiems daiktams padarytus nuostolius;
- i) dėl gaisro, žaibo, sprogimo bei gesinant ar apgadinus daiktus šių įvykių metu;
- j) dėl gaisro, žaibo ar sprogimo susidariusių elektros įrenginių trumpo sujungimo, srovės stiprumo ar įtampos perviršių elektros įrenginiuose;
- k) jeigu už juos turi atsakyti trečiasis asmuo kaip tiekėjas (gamintojas ar prekybininkas), įmonininkas ar turintysis užsakymą remontuoti pagal užsakymą;
- l) dėl draudėjo įmonės vadovybės arba jai atsakingo vadovo ar darbuotojo tyčios ar nurodymų (veiksmų), grubiai pažeidžiančių turto (mašinų) įprastą eksploatacijos sąlygas ar naudojimo taisykles;
- m) dėl to, jog žalą padaręs draudėjas ar jo atstovas buvo neblaivus, apsvaigęs nuo narkotikų ar kitų svaigųjų medžiagų. Šių taisyklių prasme neblaivumas ar apsvaigimas suprantamas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą tvarką;
- n) dėl turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valstybės valdžios institucijų nurodymu;
- o) susidūrus ar nukritus lėktuvui, jo dalims ar jo kroviniui, bei pasekminių nuostolių dėl šių įvykių.

5.2. Rizikos pagal šio paragrafo 1 skyriaus c), h), i) ir j) punktus gali būti apdraudžiamos atskirai susitarus pagal išlygą Nr. 001 už papildomą draudimo įmoką ir tai pažymėjus draudimo sutartyje.

Išlyga Nr. 001. Gaisro, sprogimo, žaibo įtrenkimo, vagystės ir gamtinių jėgų draudimas

Draudėjui sumokėjus papildomą draudimo įmoką apdraudžiamos apdrausto objekto žalos bei nuostoliai atsiradę dėl:

- a) žemės drebėjimų, potvynių, tekančių ar netekančių vandens telkinių išsiliejimų, grunto nuošliaužų, grunto sėdimo;
- b) gaisro, sprogimo, žaibo įtrenkimo:
  - gaisras yra ugnis, atsiradusi ne šiam reikalui skirtame židinyje arba išsiveržusi iš jo ir galinti plisti savaime;

- sprogimas – tai dujų ar garų plėtimosi savybe pagrįstas staiga vykstantis jėgos pasireiškimas. Talpa (katilas, vamzdis ar kt.) sprogstą tuomet, kai jos sienos sudraskomos, o dėl to išsilygina slėgių skirtumas talpos viduje ir išorėje. Jeigu talpos viduje sprogamą sukelia cheminė reakcija, tai talpai padarytą žalą būtina atlyginti ir tuomet, kai jos sienos nesutrūksta. Nuostoliai dėl atmosferinio slėgio nėra apdrausti;

- žaibo įtrenkimas – tiesioginis žaibo perėjimas į apdraustą daiktą;

c) vagystės su įsilaužimu bei plėšimo:

- vagyste su įsilaužimu laikomas neteisėtas įsibrovimas į patalpą išlaužiant duris, langus ar kitas patekimą į patalpą ribojančias konstrukcijas bei detales;

- plėšimu laikomas apdraustų daiktų atėmimas iš draudėjo atstovo panaudojus prieš jį prievartą.

Vagystės ar plėšimo atveju nedelsiant turi būti informuota policija.

Draudimo išlyga galioja tol kol draudimo objektai yra laikomi polise pažymėtose draudimo vietose.

5.3. Jeigu neįrodoma, kad nuostoliai atsirado dėl vienos iš šio paragrafo 1 skyriuje nuo a) iki c) nurodytų priežasčių, tai pakanka didžiausios tikimybės, kad nuostoliai atsirado dėl vienos iš šių priežasčių.

6. Draudiminės apsaugos variantai

6.1. Draudėjas gali pasirinkti draudimo sutartimi (draudimo liudijimu) apibrėžtą draudimo variantą:

6.1.1. Draudimo variantas “L” – standartinė šiose draudimo taisyklėse apibrėžta draudimo apimtis.

6.1.2. Draudimo variantas “XXL” – draudimo taisyklėse apibrėžta draudimo apimtis įskaitant papildomų rizikų draudimą pagal išlygą Nr. 001.

7. Draudimo vieta

7.1. Draudimo apsauga galioja tik draudimo vietoje. Draudimo vieta yra draudimo sutartyje nurodytas įmonės sklypas.

8. Draudimo sutarties galiojimo pradžia ir terminai

8.1. Draudimo sutarties įsigaliojimas yra siejamas su visos ar pirmos draudimo įmokos sumokėjimu, t. y. draudimo sutartis įsigalioja tik po to, kai draudėjas sumoka visą metinę ar pirmą draudimo įmoką, neatsižvelgiant į tai, ar draudimo sutartyje numatyta, kad visa ar pirmą draudimo įmoką privalo būti sumokėta sutarties sudarymo dieną, ar sutartyje yra numatytas vėlesnis visos ar pirmos draudimo įmokos sumokėjimo terminas.

8.1.1. Jei draudimo sutartyje yra numatyta, kad visa ar pirmą draudimo įmoką privalo būti sumokėta draudimo sutarties sudarymo dieną, ir draudėjas tinkamai įvykdo prievolę mokėti draudimo įmoką (t.y. nurodytu terminu ir mokėjimo būdu sumoka visą ar pirmą draudimo įmoką), tai draudimo sutartis įsigalioja nuo sutartyje nurodyto numatomo draudimo laikotarpio pradžios dienos ir valandos, o draudimo apsauga yra taikoma tik po draudimo sutarties įsigaliojimo įvykusiems draudžiamiesiems įvykiams;

8.1.2. Jei draudimo sutartyje yra numatyta, kad visa ar pirmą draudimo įmoką privalo būti sumokėta vėliau nei draudimo sutarties sudarymo dieną, ir draudėjas tinkamai įvykdo prievolę mokėti draudimo įmoką (t.y. nurodytu terminu ir mokėjimo būdu sumoka visą ar pirmą draudimo įmoką), tai draudimo sutartis įsigalioja nuo draudimo įmokos sumokėjimo momento, o draudimo apsauga yra taikoma ir draudžiamiesiems įvykiams, apie kuriuos draudimo sutarties šalys nežinojo sudarydamos draudimo sutartį, įvykusiems nuo sutartyje nurodytos draudimo laikotarpio pradžios dienos ir valandos iki sutarties įsigaliojimo momento;

8.1.3. Jei draudėjas sumoka visą ar pirmą draudimo įmoką, praleidęs draudimo sutartyje numatytą įmokos sumokėjimo terminą, tačiau ne daugiau kaip 30 kalendorinių dienų, tai neatsižvelgiant į tai, ar draudimo įmoka privalo būti sumokėta sutarties sudarymo dieną, ar sutartyje buvo numatytas vėlesnis jos sumokėjimo terminas, draudimo sutartis įsigalioja tik nuo 3 (trečios) dienos, einančios po draudimo įmokos sumokėjimo, 00 val., o draudimo apsauga yra taikoma tik po draudimo sutarties įsigaliojimo įvykusiems draudžiamiesiems įvykiams;

8.1.4. Jei draudėjas sumoka draudimo įmoką laikotarpiu nuo draudimo apsaugos sustabdymo iki jos pasibaigimo, nurodyto šių taisyklių 12 paragrafo 8 b) punkte, draudimo apsauga bus atnaujinta nuo 3 (trečios) dienos, einančios po įmokos sumokėjimo, 00 val.

Draudimo apsauga įsigalioja nuo draudimo sutarties įsigaliojimo pradžios, tačiau ne anksčiau, nei apdrausti daiktai paruošti eksploatuoti pagal jų paskirtį. Tik atskirai susitarus draudikas gali prisiimti atsakomybę už neparuošus eksploatuoti daiktus.

Daiktas laikomas paruoštu eksploatuoti, kai užbaigti jo bandymai ir, jeigu tai numatyta, po bandomojo laikotarpio paruoštas darbu arba kai jis jau naudojamas. Vėliau jo laikinai neeksploatuojant, draudimo apsauga nenustoją galioti. Ji galioja ir demontavimo bei remonto atvejais, taip pat pervežant daiktą draudimo vietoje.

8.2. Sutartis sudaroma minimaliam vienerių metų laikotarpiui ir atnaujinama kasmet, jeigu nėra viena iš draudimo sutarties šalių, likus ne mažiau kaip vienam mėnesiui iki draudimo metų pabaigos, nepraneša raštu kitai šaliai apie draudimo sutarties nutraukimą.

8.3. Laikina draudimo apsauga

Draudikas atskiru raštu gali suteikti laikinąją draudimo apsaugą, kol bus baigtas rizikos vertinimas ir galutinai susitarta dėl draudimo sumos bei įmokos dydžio. Laikina draudimo apsauga suteikiama ne ilgesniam nei 2 mėnesių laikotarpiui ir pasibaigia nuo to momento, kai šalys susitaria dėl draudimo sumos ir įmokos dydžio bei pasirašo draudimo sutartį. Atsitikus draudžiamajam įvykiui laikinos draudimo apsaugos metu, draudimo išmoka apskaičiuojama remiantis šiomis draudimo taisyklėmis, o nesumokėta metinė įmoka yra išskaičiuojama iš draudimo išmokos.

8.4. Pardavus apdraustą objektą arba pasikeitus apdrausto objekto savininkui, teisės ir pareigos pagal draudimo sutartį pereina naujam objekto savininkui. Naujasis objekto savininkas privalo raštu pranešti draudikui apie nuosavybės teisės perėjimą per 48 val.

9. Draudimo sumų apskaičiavimo tvarka. Draudimo vertė

9.1. Kiekvieno draudimo sutartyje nurodyto apdraustojo daikto draudimo suma turi atitikti draudimo vertę.

Apdraustieji daiktai nurodomi draudimo sutartyje:

- draudimo vertė yra tuo metu galiojanti pagal kainoraščius apdrausto daikto atstatomoji vertė (nauja vertė), įskaitant įsigijimo išlaidas (pvz.: įpakavimo, vežimo, maitinimo, montavimo išlaidos);
- jeigu apdraustojo daikto kainos kainoraščiuose nebėra, tai vadovaujamesi paskutine kainoraštyje nurodyta naujo daikto kaina, įskaitant įsigijimo išlaidas; ši suma padidinama arba sumažinama, priklausomai nuo panašių daiktų kainų kitimo;
- jei apdraustojo daikto kaina išvis nebuvo nurodyta kainoraštyje, tai vietoje jos galioja naujo daikto pirkimo ar pristatymo kaina, įskaitant įsigijimo išlaidas; ši suma padidinama arba sumažinama, priklausomai nuo panašių daiktų kainų kitimo;
- jei neįmanoma nustatyti nei kainoraščio kainos, nei pirkimo ar pristatymo kainos, tai galioja išlaidų suma, kuri šiuo metu būtų reikalinga norint pagaminti tokios konstrukcijos ir matmenų daiktą;
- nustatant draudimo vertę į kainų nuolaidas yra neatsižvelgiama;
- jei draudėjas nėra pridėtinės vertės mokesčio mokėtojas, tai į draudimo vertę įtraukiami mokesčiai nuo apyvartos.

9.2. Jei draudimo sutarties galiojimo metu keičiasi apdraustų daiktų draudimo vertė, draudėjas, vadovaudamasis 1 skyriumi, privalo vertės pasikeitimus suderinti su draudimo suma.

Jeigu draudimo suma yra mažesnė nei draudimo vertė, draudžiamojo įvykio atveju galioja draudimas sumažintomis sumomis (20 paragrafas 4 dalis).

9.3. Draudimo įmokos dydis apskaičiuojamas pagal draudimo sumą ir pasirinktą riziką. Gali būti taikoma draudimo įmokos tarifo nuolaida arba skaičiuojama papildoma įmoka, atsižvelgiant į draudimo sąlygas.

9.4. Išmokėjus draudimo išmoką, draudimo sumos nesumažėja.

10. Draudimo įmokos apskaičiavimo tvarka

10.1. Draudimo įmokos dydis apskaičiuojamas atsižvelgiant į draudimo sumą, draudimo objektą, pasirinktą riziką.

11. Draudimo rizika ir jos padidėjimas; draudėjo ir draudiko teisės bei pareigos iki sutarties

11.1. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu iš esmės pasikeičia draudimo sutartyje numatytos aplinkybės, dėl kurių padidėja ar gali padidėti draudimo rizika, apie tai draudėjas privalo pranešti draudikui tuoj pat, kai apie tokius pasikeitimus jis sužinojo.

11.2. Draudikas, kuriam buvo pranešta apie draudimo rizikos padidėjimą, turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba padidinti draudimo įmoką.

11.3. Jeigu draudėjas neįvykdo šio paragrafo 1 punkte nustatytos pareigos, draudikas turi teisę reikalauti nutraukti sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos draudimo įmokos.

11.4. Rizikos padidėjimu vadinami tie atvejai, kai draudėjo veikloje atsiranda nauja draudimo rizika.

11.5. Apie galimus draudimo rizikos padidėjimo atvejus draudikas privalo informuoti draudėją sudarydamas su juo draudimo sutartį.

12. Draudimo įmokų mokėjimo pagrindai. Atsakomybė dėl mokėjimo terminų pažeidimų bei jų pasekmės

12.1. Draudimo įmokos mokėjimo pagrindas yra draudiko surašytas oficialus dokumentas – draudimo liudijimas (polisas). Draudimo įmoka – tai draudimo sutartyje numatytas privalomas mokėjimas už draudimo apsaugą.

12.2. Draudimo įmoka, jos mokėjimo terminai ir sąlygos nurodomi draudimo liudijime.

12.3. Draudėjas gali pasirinkti draudimo įmokos mokėjimo būdą – mokėti metinę draudimo įmoką iš karto arba dalimis. Jeigu draudimo liudijime nėra numatyta kitaip, draudimo įmoka ar jos dalis laikoma sumokėta, kai ji pervadama į draudiko sąskaitą, nurodytą draudimo liudijime.

12.4. Pasirašęs draudimo sutartį, draudėjas privalo sumokėti visą metinę draudimo įmoką arba visą pirmą jos dalį iki sutartyje numatyto draudimo įmokos mokėjimo termino.

12.5. Kai sutariama mokėti draudimo įmoką dalimis, po pirmosios draudimo įmokos dalies visos kitos įmokos yra laikomos atidėtomis draudimo įmokos dalimis, nes jų mokėjimas atidedamas iki draudimo liudijime numatyto mokėjimo termino. Tačiau atidėtos draudimo įmokos turi būti sumokėtos nedelsiant – per 3 kalendorines dienas – jeigu draudėjas uždelsia bent vienos draudimo įmokos dalies mokėjimą arba jei reikia mokėti draudimo išmoką. Atsitikus draudžiamajam įvykiui, nesumokėtos draudimo įmokos dalys išskaičiuojamos iš draudimo išmokos.

12.6. Draudimo įmoka ir draudimo suma draudimo liudijime gali būti nurodoma nacionaline ir/ar užsienio valiuta. Draudimo įmokos ir išmokos gali būti mokamos nacionaline ir/ar užsienio valiuta, jeigu tai neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams.

12.7. Draudimo įmoka perskaičiuojama į eurus sutarties sudarymo dienos oficialiu valiutos kursu.

12.8. Draudimo įmokos nesumokėjimo pasekmės:

- draudimo sutartyje numatytu laiku nesumokėjus visos metinės draudimo įmokos arba visos pirmosios jos dalies, kai draudimo liudijime yra numatytas įmokos mokėjimas dalimis, draudimo sutartis laikoma neįsigaliojusia nuo jos pasirašymo dienos;
- draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartyje nustatytu terminu (išskyrus atvejį, kai draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu), draudikas praneša draudėjui raštu, kad po 15 dienų nuo pranešimo apie nesumokėtą įmoką išsiuntimo draudimo apsauga bus sustabdyta, o po 30 dienų nuo šio pranešimo išsiuntimo – draudimo sutartis pasibaigs;
- jei draudžiamasis įvykis įvyko tuo metu, kai draudimo sutartis nebuvo įsigaliojusi, draudikas nemoka draudimo išmokos.

13. Dvigubas draudimas ar draudimas padidintomis sumomis

13.1. Jeigu draudėjas sudarė ar ketina sudaryti kelias tų pačių objektų sutartis nuo tų pačių rizikų, tai jis nedelsdamas (per tris darbo dienas) privalo raštu pranešti draudikui apie kitą draudiką ir nurodyti draudimo sumą. Atsitikus draudžiamajam įvykiui draudimo išmoka mažinama proporcingai draudiko prisiimtai rizikos daliai, kad bendra draudimo išmoka neviršytų bendro žalos dydžio.

13.2. Draudimas padidintomis sumomis galimas tik siekiant išvengti pinigų nuvertėjimo ir tada kai numatomas apdraudžiamojo objekto vertės padidėjimas, jeigu tai numatyta draudimo sutartyje.

13.3. Nustačius, kad draudimo sutartyje nurodyta draudimo suma viršija apdrausto objekto draudimo vertę draudimo sutarties sudarymo dieną, tai sutartis negalioja dėl tos draudimo sumos dalies, kuri viršija draudimo vertę. Tačiau išmokėta draudimo vertę viršijanti draudimo išmoka negali būti išieškota.

13.4. Jeigu draudimo suma buvo padidinta dėl draudėjo apgaulės, draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia ir atlyginti jam padarytus nuostolius, kiek jų nepadengia gauta draudimo įmoka.

13.5. Jeigu draudimo įmokos mokamos periodiškai ir, nustačius, kad draudimo sutartyje nurodyta draudimo suma viršija apdrausto objekto vertę draudimo sutarties sudarymo dieną, ir draudimo įmoka dar nėra visiškai sumokėta, likusi mokėti draudimo įmokos suma sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimo dydžiui.

14. Apdraustieji interesai; draudimas kito asmens naudai

14.1. Apdrausti yra draudėjo turiniai interesai.

14.2. Jeigu sutartis sudaryta kito asmens naudai, draudimo išmokos pirmumo teisę turi polise nurodytas naudos gavėjas ir tik gavus raštišką naudos gavėjo sutikimą, draudimo išmoka gali būti mokama draudėjui.

14.3. Kitas asmuo negali disponuoti draudėjo teisėmis, net jei jis ir turi draudimo polisą. Draudimo išmokos jis gali reikalauti, tik pritarus draudėjui.

15. Draudimo objekto laikinas pakeitimas

15.1. Jei draudėjas vietoje sutartyje nurodyto daikto gauna kitą techniškai lygiavertį jam, tai po atitinkamo draudėjo pranešimo iki naujos draudimo sutarties sudarymo ar derybų pabaigos galioja laikinasis draudimas, tačiau ne ilgiau kaip tris mėnesius. Laikinis draudimas nustoja galiojės, jei, draudikui pareikalavus, iki nustatytų terminų (12 paragrafas) nesumokama įmoka.

Draudžiamojo įvykio atveju draudimo išmoka nustatoma pagal 20 paragrafo nurodymus.

16. Ikisutartinės Draudiko ir Draudėjo teisės ir pareigos

16.1. Draudiko teisės ir pareigos:

- Draudikas turi teisę reikalauti iš asmens, ketinančio sudaryti stacionarių mašinų draudimo sutartį, pateikti reikalingą informaciją apie apdraudžiamą objektą, jeigu ši informacija yra susijusi su draudimo sutartimi.
- Draudikas privalo supažindinti draudėją su stacionarių mašinų draudimo taisyklėmis, draudimo įmokų dydžiais ir kita sutarčiai vykdyti reikalinga informacija bei išduoti draudimo liudijimą (polisą) kartu su draudimo rūšies taisyklių kopija.
- Draudikas turi teisę atsisakyti sudaryti stacionarių mašinų draudimo sutartį, nenurodydamas priežasčių.

16.2. Draudėjo teisės ir pareigos:

- pateikti draudikui teisingą informaciją apie apdraudžiamą ar apdraustą turtą;
- suteikti draudikui galimybę nevaržomai apžiūrėti draudžiamus ir apdraustus objektus bei vykdyti draudiko nurodymus dėl turto apsaugos pagerinimo, kad būtų sumažinta draudimo rizika;
- pateikti draudikui teisingą informaciją apie sudarytas arba ketinamas sudaryti to paties objekto draudimo sutartis;
- prieš sudarant draudimo sutartį suteikti draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudžiamojo įvykio tikimybei ir galimų nuostolių dydžiui.

17. Draudėjo ir draudiko teisės bei pareigos sutarties galiojimo metu

17.1. Draudiko pareigos:

- įvykus draudžiamajam įvykiui Draudimo įstatyme ir šiose taisyklėse nustatyta tvarka bei terminais išmokėti draudimo išmoką;
- atlyginti šiose taisyklėse nurodytas gelbėjimo, žalos mažinimo ir kitas išlaidas;
- draudėjui pareikalavus ir apmokėjus, išduoti draudimo liudijimo dublikatą ar kitus draudimo sutarties sudarymą patvirtinančius dokumentus;
- neskelbti gautos vykdam draudimo sutartį informacijos apie draudėją ar kitus asmenis, jų turtinę padėtį, išskyrus įstatymų numatytus atvejus.

17.2. Draudėjo pareigos:

- draudimo sutartyje numatytais terminais mokėti draudimo įmokas;
- įvykus draudžiamajam įvykiui imtis būtinų priemonių turtui gelbėti, laikytis draudiko nurodymų, jeigu tokie nurodymai buvo gauti;
- pateikti draudimo įmonei jos nustatytą informaciją apie apdraudžiamą ar apdraustą objektą;
- pateikti informaciją apie sudarytas arba ketinamas sudaryti to paties objekto sutartis nuo tų pačių rizikų;
- pateikti draudimo įmonei visus su draudžiamuoju įvykiu susijusius dokumentus ir informaciją;
- laikytis visų sutartų saugumo priemonių;
- savo sąskaita imtis visų reikalingų saugumo priemonių ir vykdyti prideramus draudiko pasiūlymus, kad išvengtų nuostolių, bei laikytis įstatymo nuostatų ir gamintojų rekomendacijų;
- nedelsdamas, ne vėliau, kaip per 48 h, raštu informuoti draudiką apie rizikos padidėjimą;
- pateikti draudimo įmonei visus su draudžiamuoju įvykiu susijusius dokumentus ir leisti draudikui nevaržomai tirti nuostolių priežastis ir jų dydį;
- raštu per 3 dienas nuo sandorio sudarymo dienos informuoti draudiką jeigu apdraustojo turto nuosavybės teisė pereina kitam asmeniui, o taip pat sudarant sandorį perduoti visą draudimo sutartį naujam turto savininkui.

17.3. Draudiko teisės:

- atsižvelgdamas į naujai atsiradusias aplinkybes, apie kurias raštu informavo draudėjas, turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba padidinti draudimo įmoką;
- jeigu draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos (padidėjus rizikai), draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms;
- jei draudėjas nustatytu laiku (nurodytu 17 paragrafo punkte 2 h) nepraneša apie draudimo rizikos padidėjimą, tai draudikas turi teisę reikalauti nutraukti sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos įmokos, išskyrus tuos atvejus, kai išnyko aplinkybės, galėjusios sukelti draudimo rizikos padidėjimą;
- prieš sudarant draudimo sutartį draudikas turi teisę apžiūrėti draudžiamą turtą, o jeigu reikia, savo lėšomis paskirti ekspertizę jo vertei nustatyti.

18. Draudėjo pareigos draudžiamojo įvykio atveju

18.1. Atsitikus draudžiamajam įvykiui, draudėjas privalo:

- nedelsdamas per vieną darbo dieną raštu informuoti draudiką apie įvykį;
- pagal galimybę stengtis išvengti ar sumažinti nuostolius bei laikytis draudiko nurodymų; draudikas, esant galimybei, turi teikti tokius nurodymus;
- draudikui pareikalavus, leisti jam atlikti bet kurious įmanomus nuostolių priežasčių, jų dydžio nustatymo tyrimus; suteikti, prireikus ir raštu, visą su įvykiu susijusią informaciją bei reikalingus įrodymus;
- nevykdyti jokios veiklos draudimo įvykio vietoje, kol ją apžiūrės draudikas, nebent:
  - būtina įsikišti dėl įmonės funkcionavimo ar saugumo sumetimų;
  - įsikišimas gali sumažinti nuostolių dydį;
  - draudikas tam pritarė;
  - apžiūrėjimas nebuvo atliktas nedelsiant, mažiausiai per tris darbo dienas po pirmųjų nuostolių atsiradimo.

Tačiau apgadinatas dalis draudėjas privalo išsaugoti, kol jas apžiūrės draudikas, jeigu jis dėl išvardintų priežasčių nebuvo galima palikti nepakeistos draudžiamojo įvykio vietos.

18.2. Draudėjas, įvykus draudžiamajam įvykiui, privalo laikytis draudiko nurodymų ir veikti siekdamas sumažinti žalą ar stengtis jos išvengti. Jeigu draudėjas nevykdo šios pareigos, tai draudikas turi teisę neatlyginti tos žalos dalies, kuri atsirado dėl pareigų nevykdymo.

18.3. Jeigu trečiasis asmuo pagal 5 paragrafo 1 punkto k) dalį paneigia savo atsakomybę, tai draudikas visų pirma moka draudimo išmoką. Jei išmokėjus draudimo išmoką paaiškėja, kad už šiuos nuostolius atsako trečiasis asmuo, nors jis su tuo ir nesutinka, tai draudimo išmokos draudėjui vis tiek išlieka.

Draudėjas, vadovaudamasis draudiko nurodymais bei pastarojo sąskaita, privalo neteisminiu arba teisminiu būdais pareikšti pretenzijas.

Jei trečiasis asmuo atlygina draudėjui nuostolius, tai draudimo išmokos grąžinamos draudikui.

19. Žalos nustatymo tvarka

19.1. Gavęs pranešimą apie draudžiamąjį įvykį, draudikas arba jo įgaliotas atstovas nedelsdamas (vėliausiai per tris darbo dienas) atvyksta į draudimo vietą ir kartu su draudėju arba jo įgaliotu atstovu nustato žalos priežastį ir dydį.

19.2. Draudėjas ir draudikas gali susitarti, kad draudžiamojo įvykio atveju nuostolių dydį nustatytų ekspertai.

Atskirai susitarus ekspertizės metu gali būti išnagrinėtos kitos faktinės prielaidos, susijusios su nuostolių atlyginimo pretenzijomis bei draudimo išmokos dydžiu.

Draudėjas taip pat gali ir vienašališkai reikalauti ekspertų dalyvavimo.

19.3. Ekspertų veiksmams laikoma:

19.3.1. Kiekviena šalis raštu nurodo savo ekspertą. Nurodžiusi savąjį, ji gali raštu reikalauti skirti antrąjį. Jeigu, gavusi šį reikalavimą antrąjį šalį per dvi savaites nepaskiria savojo, tai reikalaujanti šalis jo skyrimo teisę gali perleisti ekspertinei organizacijai, kuriai priklauso pirmasis ekspertas. Pateikiant pareikalavimą nurodoma ši aplinkybė.

19.3.2. Abu ekspertai, prieš pradėdami tirti įvykio vietą, paskiria (nurodydami raštu) trečiąjį ekspertą vyriausiuoju arbitru. Jeigu jie nesutaria dėl vyriausiojo arbitro skyrimo, tai, pateikus vienai iš šalių reikalavimą raštu, vyriausiasis arbitras skiriamas ekspertinės organizacijos.

19.3.3. Draudikas ar draudėjas negali ekspertais skirti asmenų, esančių draudėjo ar draudiko konkurentais arba turinčių su jais ilgalaikių verslo ryšių, be to, asmenų, dirbančių su konkurentais ar verslo partneriais arba kitaip su jais susijusių.

Tai galioja ir skiriant vyriausiąjį ekspertą.

19.4. Ekspertų išvadose turi būti nurodyta:

- a) kas ir kiek sunaikinta ar apgadinta;
- b) atstatymo išlaidos (21 paragrafo 2 punktas);
- c) likutinė vertė (20 paragrafo 2 punkto 2 dalis);
- d) išlikusių medžiagų (21 paragrafo 1 punktas) ar likučių (21 paragrafo 7 punktas) vertė;
- e) išlaidos ir papildomos išlaidos (21 paragrafo 3, 5 ir 6 punktai).

19.5. Savo išvadas ekspertai perduoda abiem šalims vienu metu. Jei jos skirtingos, tai draudikas nedelsdamas perduoda jas vyriausiajam ekspertui. Pastarasis priima sprendimus ginčytiniais klausimais dėl ekspertų išvadų ir perduoda savo sprendimą kartu abiem šalims.

19.6. Kiekviena šalis apmoka savo nurodyto eksperto išlaidas. Išlaidas už vyriausiojo eksperto paslaugas apmoka šalys per pusę.

19.7. Jei neįrodoma, kad ekspertų išvados aiškiai neatitinka tikrovės, tai jos yra abiem šalims įpareigojančios.

19.8. Ekspertizė neatleidžia draudėjo nuo jo pareigų, nustatytų šių taisyklių 18 paragrafo 1 punkte.

20. Draudimo išmokos dydis; draudimas sumažintomis sumomis

20.1. Už dalinius nuostolius atlyginama atitinkamai pagal 21 paragrafo 1 - 6 ir 8 punktus, už visišką sunaikinimą - pagal 21 paragrafo 7 ir 8 punktus.

20.2. Daliniai nuostoliai yra tokie, kai atstatymo išlaidos (žr. 21 paragrafo 2 punktą) įskaitant senų medžiagų vertę, neviršija apdraustąjo daikto likutinės vertės prieš pat atsitinkant draudžiamajam įvykiui. Jei atstatymo išlaidos yra didesnės nei likutinė vertė, tai apdraustasis daiktas laikomas visiškai sunaikintu.

Likutinė vertė nustatoma išskaičius atitinkamą nusidėvėjimą (amortizaciją) iš apdraustąjo daikto draudimo vertės (žr. 9 paragrafo 1 punktą).

20.3. Daiktai, kurie apdrausti skirtingomis draudimo sutarties pozicijomis, vienu vienetu nelaikomi net ir tada, kai jie ekonomiškai vienas su kitu susiję.

20.4. Jeigu draudžiamąjį įvykio atveju apdraustąjo daikto draudimo suma mažesnė nei nustatyta tuo metu draudimo vertė (draudimas sumažintomis sumomis), tai kompensuojama tik dalis 21 paragrafe nustatytos sumos, proporcingai draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.

20.5. Draudikas neišmoka draudimo išmokų už draudėjo finansinius nuostolius, ypač sutarties nevykdymo baudų, žalos atlyginimų tretiesiems asmenims, išlaidų atsarginiams prietaisams ir nuostolių dėl įrenginio nenaudojimo.

21. Draudimo išmokų skaičiavimo tvarka

21.1. Dalinių nuostolių atveju kompensuojamos atstatymo išlaidos, atskaičius likusių medžiagų vertę.

21.2. Atstatymo išlaidos yra tos, kurios būtinos ankstesnei paruošto eksploatuoti daikto būklei atstatyti, būtent:

- a) išlaidos už atsargines dalis ir medžiagas, reikalingas remontui atlikti, už dalis pagal 3 paragrafo 5 punktą nuo a) iki c), tačiau atskaičius vertės padidėjimą dėl kokybės pagerinimo, ir tik tuomet, kai atstatant daiktą dalys buvo sugadintos ar sunaikintos ir todėl turi būti atnaujintos;
- b) atlyginimų ir su jais susijusios išlaidos, tai pat atlyginimo priedai ir papildomos išlaidos dėl tarifinių priedų už viršvalandžius bei dėl darbo sekmadieniais, naktimis ir švenčių dienomis;
- c) demontavimo ir surinkimo išlaidos;
- d) transportavimo išlaidos, įskaitant galimas papildomas išlaidas dėl skubaus pervežimo;
- e) išlaidos, reikalingos duomenims iš naujo gauti (žr. 3 paragrafo 2 punkto c) dalį);
- f) apdraustąjo daikto valymo, tvarkymo, reikalui esant - jo dalių nukenksminimo išlaidos, taip pat dalių sunaikinimo, jų sandėliavimo ir išvežimo į artimiausią pritaikytą sąvartyną išlaidos, tačiau neįtraukiamos išlaidos, už kurias atsako tiekėjas ar pardavėjas;
- g) kitos atstatyti reikalingos išlaidos, tačiau ne 3 ir 4 punktuose išvardintosios.

21.3. Atstatymo išlaidos nėra:

- a) einamojo remonto ar kitos panašaus pobūdžio išlaidos, kurios nepriklausomai nuo draudžiamąjį įvykio vis tiek būtų reikalingos;
- b) papildomos išlaidos dėl pakeitimų ir pagerinimų, kurie nesusiję su atstatymu po draudžiamąjį įvykį;
- c) išlaidos dėl atstatymo savo jėgomis, jeigu šios išlaidos nebūtų susidariusios atstatant kitomis jėgomis;
- d) negautas pelnas, kai atstatoma savo jėgomis;
- e) papildomos išlaidos dėl pagalbinių ar laikino atstatymo;
- f) išlaidos darbams, kurie nors ir būtini, tačiau atliekami ne apdraustajam daiktui atkurti.

21.4. Atsiradus 3 paragrafo 6 punkte paminėtų įrenginių dalių, taip pat vidaus degimo variklių, akumuliatorių baterijų ar vamzdžių nuostoliams, iš atstatymo išlaidų išskaičiuojama tam tikra suma.

Išskaičiuojamos sumos dydis nustatomas pagal šių dalių vertę prieš pat atsitinkant draudžiamajam įvykiui. Pažeidus cilindrų blokus, cilindrų įdėklus, stūmoklius, jų žiedus vožtuviniuose varikliuose jis sudaro 10 % per metus, tačiau ne daugiau kaip 50 %, transporteriams taip pat - 10 %, tačiau pradėdant nuo šeštų eksploatacijos metų tik 5 % per metus.

21.5. Jeigu pažeistos dalys yra keičiamos, nors ir galima jas remontuoti nepažeidžiant saugios eksploatacijos taisyklių, tai draudikas atlygina išlaidas, kurios būtų reikalingos sugadintiems daiktams remontuoti, tačiau ne didesnes kaip su keitimu susijusias išlaidas.

21.6. Jeigu pakeičiamas konstrukcinis vienetas, pvz. variklis, pavarų dėžė arba kitas struktūrinis elementas, tai jame kartu su apgadintomis beveik visais atvejais yra ir neapgadintų dalių. Tokiu atveju draudimo išmoka mažėja pagal nepažeistų dalių vertę. Tačiau į tai neatsižvelgiama, kai išlaidos, kurios būtų reikalingos apgadintoms dalims remontuoti, viršija konstrukcinio vieneto pakeitimo išlaidas.

21.7. Draudimo objekto visiško sunaikinimo atveju draudimo išmoka lygi likutinei vertei (20 paragrafo 2 punkto 2 dalis), iš jos išskaičius likusių daiktų vertę.

21.8. Kiekvieno draudžiamąjį įvykio atveju iš nustatytos draudimo išmokos sumos išskaičiuojama sutarto dydžio išskaita.

Išskaita - tai suma, kurią kiekvieno draudžiamąjį įvykio atveju besąlygiškai arba sąlygiškai apmoka pats draudėjas:

- a) besąlyginė išskaita - draudiko atsakomybė kiekvieno draudžiamąjį įvykio atveju lygi nuostolio dydžiui, atėmus išskaitą;

- b) sąlyginė išskaita – draudikas nemoka draudimo išmokos, jeigu žalos dydis mažesnis arba lygus išskaitai. Jeigu žalos dydis didesnis nei sąlyginė išskaita, draudikas pilnai atlygina nuostolius.

Išskaita gali būti išreikšta absoliučiu skaičiumi ir/arba procentais nuo nuostolio dydžio.

Išskaita išskaičiuojama kiekvieno draudžiamąjį įvykių atveju, jeigu yra keli tarpusavyje nesusiję draudžiamieji įvykiai. Bet jeigu nuostoliai, susiję su apdraustuoju daiktu, susidaro dėl tos pačios priežasties, tai išskaita išskaičiuojama tik vieną kartą.

22. Draudimo išmokos mokėjimo terminai

22.1. Draudimo išmoka turi būti išmokėta ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai draudikas gauna visą reikiamą dokumentais pagrįstą informaciją, svarbią ir būtiną nustatyti draudžiamąjį įvykių faktui, aplinkybėms, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui. Mokant draudimo išmoką, išskaičiuojamos nesumokėtos draudimo įmokos.

22.2. Jei draudimo išmoka nėra išmokama per 30 dienų, draudikas privalo raštu išsamiai informuoti draudėją arba naudos gavėją apie draudžiamąjį įvykių tyrimo eigą.

22.3. Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos mokėjimą, jeigu yra pradėtas ikiteisminis tyrimas ar teismo procesas dėl įvykių, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju įvykiu arba įtariama tyčinis turto sugadinimas, sunaikinimas ar praradimas.

22.4. Jei įvykis yra draudžiamasis, o draudėjas ir draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, draudėjo pageidavimu draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.

22.5. Mokėjimų terminai, numatyti šio paragrafo 1 punkte gali būti sustabdomi iki tol, kol nebus dėl draudėjo kaltės apskaičiuota arba nustatyta draudimo išmoka.

22.6. Tik su draudiko pritarimu nuostolių kompensavimo pretenzijos prieš išmokėjimo terminą gali būti perleistos kitam asmeniui.

23. Draudimo išmokos sumažinimas ir jos nemokėjimo pagrindai

23.1. Draudikas turi teisę sumažinti arba atsisakyti išmokėti draudimo išmoką:

- jeigu draudžiamasis įvykis atsitiko dėl draudėjo, jo atstovo ar apdraustojo tyčios, išskyrus veiksmus, susijusius su pilietinės pareigos vykdymu arba gyvybės, sveikatos, garbės ir orumo gynimu;
- jeigu draudėjas, sudarydamas draudimo sutartį, pateikė draudikui žinomai melagingus draudimo įmokai ar sumai apskaičiuoti reikalingus esminius duomenis apie draudimo objektą arba juos nuslėpė;
- jeigu draudėjas bando suklaidinti draudiką, klastodamas faktus, kurie turi įtakos draudimo išmokos pagrindui ir dydžiui nustatyti;
- jei draudėjas gavo visą ar dalinį žalos atlyginimą iš trečiojo asmens, kalto dėl padarytos apdraustojo turto žalos;
- jeigu, įvykus draudžiamajam įvykiui, apdraustas objektas toliau eksploatuojamas, nors draudikas reikalavo jį remontuoti, arba jeigu be draudiko sutikimo buvo atliktas provizorinis remontas.

24. Draudimo sutarties nutraukimo ir pakeitimo sąlygos; pranešimų pateikimas

24.1. Visi sutarties papildymai atliekami pridėdant prie jos atitinkamus priedus. Priedas įsigalioja nuo jame nurodytos datos ir pasirašius jį draudikui ir draudėjui bei sumokėjus papildomą draudimo įmoką.

24.2. Visi draudėjo ir draudiko pranešimai bei paaiškinimai, minimi šioje draudimo taisyklėse, pateikiami raštu.

24.3. Draudėjas turi teisę nutraukti draudimo sutartį apie tai raštiškai įspėdama kitą šalį ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki numatytos sutarties nutraukimo dienos.

24.4. Kai sutartis nutraukiama draudėjo iniciatyva, tai draudėjui grąžinama draudimo įmoka už likusį jos galiojimo laiką, išskaičiuavus sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas iki 30 % nuo draudimo įmokos bei pagal tą sutartį mokėtas sumas.

24.5. Sutarties šalys, kai joms tapo žinoma apie draudimo sutarties pažeidimus, turi teisę ją nutraukti:

- kai sutartis nutraukiama draudėjo reikalavimu, draudimo įmonei (nustačius jos kaltę) pažeidus jos sąlygas, draudėjui grąžinama draudimo įmoka už likusį sutarties galiojimo laiką;
- kai sutartis nutraukiama draudimo įmonės reikalavimu draudėjui (nustačius jo kaltę) pažeidus jos esmines sąlygas, draudėjui draudimo įmoka negrąžinama.

25. Sutarties nutrūkimas ir negaliojimas

25.1. Sutartis nutrūksta:

a) draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies per 30 dienų nuo draudiko pranešimo apie draudimo įmokos ar jos dalies nesumokėjimą išsiuntimo dienos kaip nurodyta 12 paragrafo 8 punkto b) dalyje.

25.2. Sutartis negalioja, jeigu:

- ji sudaryta po draudžiamąjį įvykių, išskyrus atvejus, jog draudimas taikomas ir draudžiamiesiems įvykiams, įvykusiems iki draudimo sutarties įsigaliojimo;
- yra kiti sandorių negaliojimo pagrindai, nustatyti Lietuvos Respublikos Civiliniame kodekse.

25.3. Jeigu po draudimo sutarties sudarymo nustatoma, kad draudėjas suteikė draudikui žinomai melagingą informaciją apie esmines aplinkybes, tai draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia, išskyrus atvejus, kai nuslėptos aplinkybės išnyko iki draudžiamąjį įvykių ar neturėjo jam įtakos.

25.4. Sutartis, sudaryta apgaulės būdu, ir po draudžiamąjį įvykių gali būti teismine tvarka pripažįstama negaliojančia.

26. Atsakomybė už draudimo taisyklių pažeidimus

26.1. Sutarties šalys, pažeidusios draudimo sutarties sąlygas, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

26.2. Draudėjas ar draudimo įmonė laikomi pažeidusiais sutarties sąlygas tik nustačius jų kaltę.

26.3. Draudėjas laikomas atsakingu už sutarties pažeidimus ir tais atvejais, kai pareigas, išplaukiančias iš sutarties vykdymo, pažeidžia asmenys, susiję darbo santykiais su draudėju ar veikiančiais kaip draudėjo atstovai.

27. Ginčų tarp draudėjo ir draudiko sprendimo tvarka

27.1. Ginčai, kylantys dėl sutarties, sprendžiami derybomis. Jeigu nepavyksta susitarti, ginčai sprendžiami Lietuvos Respublikos teismuose.

27.2. Visais šiose taisyklėse ir sutartyse nesureguliuotais atvejais taikomos Draudimo įstatymo ir kitų teisės aktų normos.

28. Agentų įgaliojimai

28.1. Draudiko agentas tik tuomet įgaliotas priimti draudėjo parodymus ir pareiškimus, jeigu jis tarpininkauja sudarant draudimo sutartį arba ją kuruoja.

29. Draudiko teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimas

29.1. Draudikas, ketinantis perleisti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems draudikams, privalo apie šį ketinimą paskelbti dviejuose dienraščiuose, platinamuose visoje Lietuvos Respublikoje. Po paskelbimo dienraščiuose draudikas apie savo ketinimą prieš du mėnesius asmeniškai raštu privalo informuoti kiekvieną draudėją. Dienraščių ir rašytinės informacijos skelbimuose draudikas privalo draudėjui nurodyti laikotarpį (ne trumpesnis kaip du mėnesiai), per kurį draudėjas turi teisę pareikšti draudikui savo prieštaravimą raštu dėl ketinimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį.

29.2. Pasibaigus 2 mėnesių įspėjimo laikotarpiui, draudikas privalo kreiptis į Priežiūros tarnybos valdybą dėl leidimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį išdavimo.

29.3. Draudikas turi teisę perleisti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems draudikams tik gavęs Priežiūros tarnybos valdybos leidimą.

29.4. Priežiūros tarnybos valdybos leidimas perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį skelbiamas „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai.“

29.5. Jeigu draudėjas raštu pateikia prieštaravimą dėl draudiko ketinimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam arba kitiems draudikams, tai draudimo sutartį nutraukiama anksčiau laiko. Draudikas prieš 30 kalendorinių dienų praneša draudėjui apie tai raštu. Draudėjui gražinama įmoka už likusį sutarties galiojimo laikotarpį.

30. Baigiamoji pastaba

30.1. Jei draudimo sąlygose nėra nieko, prieštaraujančio teisiniams aktams, tai galioja draudimo sąlygos.

Valdybos pirmininkas
Dr. Kęstutis Bagdonavičius

Valdybos narys
Saulius Jokubaitis

